Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 11 maart 2025

Portefeuille: Opvang (MO/BW, Ongedocumenteerden en Vluchtelingen) (15)
Agendapunt: B1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Toekennen incidentele subsidies ten behoeve van de ondersteuning en begeleiding van ongedocumenteerden in het kader van het programma ongedocumenteerden binnen het programma Migratie, Asiel & Ongedocumenteerden

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met het verlenen van incidentele subsidies van in totaal € 778.335 voor het jaar 2025, ten behoeve van de uitvoering van de hieronder opgesomde activiteiten aan:

Dokters van de Wereld	Medische zorg en mondzorg	€ 230.000
Kruispost	Medische zorg	€ 91.200
Here to Support	Informatievoorziening	€ 47.000
Leger des Heils, project Recht in Zicht	Begeleiding slachtoffers mensenhandel	202.985,00
ASKV	Onderwijs	€ 87.150
ASKV	Kraamopvang	€ 20.000
HealthEmove	Medische app	€100.000

Kernboodschap

Het college besluit om incidentele subsidies te verlenen aan partijen ten behoeve van de ondersteuning en begeleiding van ongedocumenteerden in de 24-uursopvang ongedocumenteerden en voor ongedocumenteerden buiten de opvang

Bestuurlijke achtergrond

Op 11 december 2018 heeft het college van B&W het uitvoeringsplan 'Werken aan een duurzaam perspectief - 24-uursopvang voor ongedocumenteerden' vastgesteld. Op 17 december 2024 heeft het college het vervolgplan Uitvoeringsplan 2025 programma ongedocumenteerden Amsterdam vastgesteld. Voor de uitvoering van de activiteiten die in dit plan zijn beschreven is tot en met januari 2026 budget beschikbaar dat bestaat uit gemeentelijke middelen (ca. €17,4 miljoen).

Bestuurlijke prioriteit

De 24-uursopvang en begeleiding (LVV) voor ongedocumenteerden is onderdeel van het coalitieakkoord: 'Een nieuwe lente een nieuw geluid' uit mei 2018 en het coalitieakkoord:

'Amsterdams Akkoord' van mei 2022.

Daarnaast zet het college zich breder in voor de groep ongedocumenteerden op het gebied van bestaanszekerheid en zorg. De activiteiten in de voordracht komen op grond van de Subsidieregeling Ongedocumenteerden 2025 niet voor subsidie in aanmerking. In de toekomst is dat mogelijk doordat er momenteel een nieuwe subsidieregeling in de maak is vanuit het programma Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden: Aankomstinfrastructuur voor Vluchtelingen en Ondersteuning Ongedocumenteerden (AVOO). Op grond van deze regeling kunnen dergelijke incidentele subsidies die nu een structureel karakter lijken te krijgen, in de toekomst worden verleend.

Wettelijke grondslag

Gemeentewet, artikel 160, lid 1a: '…het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of de burgemeester hiermee is belast';

Algemene wet bestuursrecht Artikel 4:23 lid 3 onder d: het eerste lid is niet van toepassing in incidentele gevallen, mits de subsidie voor ten hoogste vier jaren wordt verstrekt;

Algemene Subsidieverordening Amsterdam (ASA) 2023Artikel 3 lid 2: Het college verstrekt slechts subsidie op grond van een ingevolge het eerste lid vastgestelde nadere regel, tenzij het een subsidie betreft als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht of een subsidie op grond van een bijzondere subsidieverordening als bedoeld in artikel 2, tweede lid

Onderbouwing besluit

Medische ondersteuning en mondzorghulpverlening Dokters van de Wereld - €230,000,-

Mede naar aanleiding van het raadsinitiatief van raadslid Ceder van 18 april 2019 waarin het college gevraagd werd om knelpunten te inventariseren op het gebied van medische zorg voor ongedocumenteerden, heeft het college in de periode daarna een aantal acties uitgezet om de medische zorg voor ongedocumenteerden te verbeteren. Mede naar aanleiding daarvan heeft Dokters van de Wereld een aanvraag ingediend om hun medische ondersteuning aan deze doelgroep uit te breiden, in samenwerking met andere partners in het veld zoals Kruispost en de GGD.

In 2023 hebben zij een extra medische post opgezet voor medische ondersteuning in Nieuw-West. In juli 2025 a.s. zal deze medische post worden gesloten, omdat er sinds afgelopen najaar inzet is gepleegd om de groep die bij de medische post werd gezien, in reguliere huisartsenzorg te krijgen.

In de motie TA2021-000919 van raadsleden Veldhuyzen, Kiliç, Taimounti, de Fockert, van Lammeren en Kuiper van 7 juli 2021, is het college gevraagd om de mogelijkheid te onderzoeken om een fonds op te zetten om mondzorg toegankelijk te maken voor Amsterdammers zonder papieren. Naar aanleiding hiervan is aan Dokters van de Wereld gevraagd om hun mondzorgfaciliteiten uit te breiden voor deze groep. Met de subsidie wordt het netwerk van betrokken 'friendly' tandartsen uitgebreid. Daarnaast is er budget beschikbaar gesteld voor extra noodbehandelingen en kleine materiaalkostenvergoedingen.

Medische ondersteuning Kruispost – €91.200,-

Kruispost biedt al decennia medische zorg aan onverzekerden in de stad. Vanuit de afdeling Zorg ontvangt Kruispost al een kleine subsidie. Vorig jaar hebben zij de gemeente laten weten dat 80% van de patiënten ongedocumenteerde is. In het kader van het verbeteren van de toegang tot zorg

voor ongedocumenteerden en de huidige druk op de zorg heeft Kruispost ook bij het programma Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden een subsidieaanvraag ingediend. Het gaat hierbij om preventiezorg, psychologische zorg voor de mensen die nog niet terechtkunnen in de reguliere zorg vanwege lange GGZ wachtlijsten, fysiotherapie en mondzorg. Kruispost ontvangt sinds 2024 een subsidie vanuit de directie WPI. Samen met de Dokters van de Wereld springen zij in een gat dat is ontstaan in de reguliere zorg. Met hen is afgesproken dat er werkafspraken worden gemaakt, waarbij hun aanbod op elkaar aansluit en toegankelijk is voor alle ongedocumenteerden verspreid over de stad. Daarnaast trekken zij gezamenlijk op in de verschillende gremia waar oplossingen worden getracht voor de verbetering van toegang tot zorg. Het is noodzakelijk dat Kruispost de doelgroep kan blijven helpen en daarom wordt er opnieuw subsidie verleend. Op dit moment is Kruispost op zoek naar nieuwe huisvesting, omdat het pand aan de Oudezijds Voorburgwal niet meer geschikt is voor de maatschappelijke dienstverlening die geboden wordt. De gemeente helpt Kruispost bij het vinden van een geschikt, nieuw pand.

Informatievoorziening Here to Support - €47.000,-

Here to Support zet zich in om informatievoorziening voor ongedocumenteerde mensen in Amsterdam toegankelijker te maken. In 2022, 2023 en 2024 zijn hier al belangrijke stappen in gemaakt. Zij brengen mensen op de hoogte van hun rechten, verwijzen ze door naar de juiste (hulp)organisaties in de stad via de Support Desk, geven updates over (nieuwe) situatie in de stad, en bieden de mogelijkheid voor mensen om in contact te staan met een support-netwerk. Het initiatief rondom informatievoorziening draagt bij aan de inclusie van ongedocumenteerde mensen in Amsterdam. Door informatie overzichtelijk beschikbaar te maken en contact te onderhouden met andere organisaties, verbinden zij verschillende groepen in de stad. Het toegankelijk maken van informatievoorziening vindt zowel offline als online plaats. Daarnaast worden de bijdragen voor de klankbordgroepleden van de klankbordgroep ongedocumenteerden via Here to Support verstrekt.

Begeleiding jongeren, slachtoffers mensenhandel en gezinnen Leger der Heils - €202.985,-

Op het moment van opstellen van de subsidieregeling ongedocumenteerden in 2022 was er nog grote onzekerheid over de bijdrage van het Rijk. Er is toen gekozen om alleen de meest noodzakelijke begeleiding uit te vragen. Tegelijk gaven aanbieders aan dat voor een aantal bijzonder kwetsbare doelgroepen aanvullende begeleiding nodig is om hun veiligheid te waarborgen en toe te kunnen werken aan een duurzame oplossing. In 2023 en 2024 is met het Leger des Heils afgesproken dat ze via een incidentele subsidie de werkzaamheden kunnen continueren voor 30 personen die in de 24-uursopvang ongedocumenteerden verblijven. Deze subsidie wordt in 2025 opnieuw verstrekt.

Ondersteuning ongedocumenteerde jongeren in onderwijs ASKV - €87.150,-

Het ASKV heeft al een aantal jaren specifieke ervaringen opgedaan in het begeleiden van ongedocumenteerde jongeren. In het kader van specifieke doelgroepen voor 2024 en 2025 heeft het ASKV een vervolgaanvraag ingediend voor begeleiding van ongedocumenteerde jongeren bij (vervolg) onderwijs. Een deel daarvan is bedoeld voor de ondersteuning van jongeren bij het behalen van een studievisum, in het kader van de pilot Convenant verbetering toegang hoger onderwijs voor ongedocumenteerden. Een ander deel gaat ook over begeleiding van jongeren bij het MBO, of op andere plekken waar zij specifieke problemen bij het onderwijs tegenkomen. In 2025 verwachten ze maximaal 100 jongeren en ouders/verzorgers te bereiken met de activiteiten op het gebied van toegang tot onderwijs in Amsterdam.

Kraamopvang ASKV €20.000,-

Op initiatief van de aandachtsfunctionarissen geboortezorg in Amsterdam Zuidoost is er sinds 2024 een opvangplek gecreëerd voor ongedocumenteerde kraamvrouwen die daarmee tijdens hun

kraamperiode maximaal 10 dagen de nodige rust, ondersteuning en kraamzorg kunnen krijgen die in hun privé-situatie ontbreekt. Helaas verblijven veel ongedocumenteerde vrouwen in kwetsbare woonsituaties, waarbij sprake is van onderhuur, en waar zorgverleners zoals kraamzorg en het consultatiebureau niet welkom zijn. Middels deze opvangplek hopen we als programma, samen met de GGD en het stadsdeel Zuidoost bij te dragen aan een goede start voor moeder en kind. De periode van 10 dagen loopt gelijk met de reguliere kraamperiode, een langer verblijf zou voor vrouwen in de opvang betekenen dat ze hun kamer kwijtraken. In 2025 wordt de opvangplek in Zuidoost verlengd, de plek is in een opvang van het ASKV. In 2025 wordt met alle betrokken partijen verkend of de opvangplek uitgebreid moet worden. Een evaluatie van de kraamopvang in 2024 zal in de staf van wethouders Groot Wassink en Moorman en DB lid Miskin worden voorgelegd.

HealthEmove - €100.000,-

Via HealthEmove kunnen vluchtelingen, ongedocumenteerden en andere migranten die niet staan ingeschreven in het reguliere zorgsysteem eigenaarschap krijgen over hun eigen medische data. De continuïteit van zorg is in het geding voor deze mensen aangezien hun medische voorgeschiedenis vaak verloren gaat als zij verplaatsen van locatie en van zorgverlener veranderen. Zowel staatssecretaris Eric van den Burg als wethouder Rutger Groot Wassink gaven aan enthousiast te zijn in 2023.

Het aangevraagde subsidiebedrag was €250.000,- euro, om goed van start te kunnen in 2024.

Wethouder Groot Wassink heeft destijds aangegeven dat vanwege de landelijke functie van de app, het Rijk hier een eerste stap in moet zetten, ook financieel. Amsterdam kan dan maximaal eenzelfde bedrag inleggen. Het rijk heeft in 2024 €80.000,- bijgedragen, de afdeling digitalisering & innovatie van de gemeente Amsterdam en programma ongedocumenteerden hebben beiden €90.000,- bijgedragen. Nu er ligt er een nieuw verzoek bij de gemeente om de app te ondersteunen. Zowel gebruikers (nu 175 en dat moeten er 400 worden), zorgverleners zijn enthousiast over het concept van HealthEmove, de gebruikers ervaringen zijn positief, en HealthEmove wordt steeds breder gedragen in de verschillende communities. De initiatiefnemers willen de impact van de app vergroten door verschillende use-cases uit te rollen bij zorg- en welzijnsorganisaties in de stad. Vanwege de eerdere investering van de gemeente en het gebrek aan alternatieve financiering op dit moment, is het wenselijk om hier opnieuw aan bij te dragen. Het budget ongedocumenteerden zou hier €100.000,- beschikbaar voor kunnen stellen.

Participatie

Niet van toepassing

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T + 1	Jaar T + 2	Jaar T + 3
Programma 6.3 Individuele voorzieningen Ongedocumenteerden		I	€ 778335	€ 0	€ 0	€ 0

Totale Lasten			€ 778335	€ 0	€ 0	€ 0

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

De incidentele subsidies kunnen binnen de begroting 2025 van het programma Ongedocumenteerden worden gedekt.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente: Niet van toepassing.

Buiten de gemeente: Niet van toepassing.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-012485	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-012500	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten